

JUNÁK — ČESKÝ SKAUT

časopis Parták

*dvojazyčný časopis pro
ukrajinské děti žijící v ČR*



PROČ?

Ve skautu rozumíme dětem – víme, co je baví, umíme mluvit jejich jazykem. Spojili jsme se s Ukrajinci žijícími v Čechách a odborníky na lingvistiku a vydali jsme časopis pro ukrajinské děti v Česku. Časopis Parták jim pomůže pochopit české zvyky, učit se češtinu i se zabavit při dlouhé chvíli.

Časopis Skaut Junák speciál | registrační číslo MK ČR S129 | ISSN 1219 5231 | vychází Ji. 1. 2023

Vydání Junák – řecký skaut, Tiskové a grafické centrum, s. r. o., Semovrňná nám. 34, 100 00 Praha 1, IČO 253484217

Sémiotorka: Kateřina Završilová | Grafická úprava a sazba: Mila Turbáková, Lucie Hordková – Baza | Překlad: Andrii Oško, Sofie Kalach | Korektury: Michaela Čáriková – Šifřák, Natálie Duhovčinská, Marie Dukhavcová, Jana Havelčíková | Ilustr. Triangl, s. r. o.

Autorky článků: [1, 14–18, 30–31] Lucie Završilová, [4–6] Tereza Šotkové – Zábka, [6–7] Věpřek Víclavík – Křivák, [8–11] Anetka Jakubcová, [19–21, 46–47] Kristína Kuzemská – Wika, [22–23, 32–33] Kristína Završilová – Zábka, [24–25] Kateřina Volková, [26–27, 38–39] Tereza Petrášková – Sunny, [28–29] Sofie Kalach, [31–32] Daniela Měsíčková, [40–41] IGDIA science centrum Brno, [42–43] Julie Dornhölzl Zemanová, [44–45] Lukáš Mušket – Panda.

Autorky fotografií a ilustrací: [1, 28–29, 46–48] Tomáš Kuberoňský [3, 14–15] Eliška Slávková – Rony, [4–6] Jan Čermák, [8–11] Eliška Slávková, [16–18] Barbora Žilková, [19–21] Marie Čistáková, [21–23, 50–51] Saša Čajina, [24–27] Bára Poláková, [30–31] Kateřina Kratochvílová, Zuzana Hordková – Pipa, Lucie Hordková – Baza, archív B. oddě. Mladá Boleslav, Mikuláš Páp, František Váňa, Monika Chvátilová – Jop, Adam Málák, Petr Kalouský – Robinson, Vydání štápu střediska Salita, [32–36] Centrum Salita, [40–41] IGDIA science centrum Brno, Saša Čajina, [42–43] Martina Fichnerová, [44–45] Tomáš Kuberoňský, Barbora Žilková, Eliška Slávková – Rony, [46–47] Petra Divišová – Pipa, [48] Zuzana Hordková – Pipa.

SKAUT

SCOUTS
Counting on better world

unicef
for every child

Vznik publikace finančně podpořil UNICEF v rámci projektu ECAROP/PCA0225626.

Jak se vyznat v časopise

ČESKÉ A UKRAJINSKÉ TEXTY

Některé články najdete v obou jazycích – to proto, že jde o delší nebo náročnější text a překlad ti má pomoci se v něm neztratit. Jinde je text většinou v češtině, k dispozici je ti ale slovníček na spodním okrají stránky, s jehož pomocí si článek jsiště snadno přečteš. V článku jsou potom tučně označena slova, která najdeš ve slovníčku.

ЧЕСЬКІ ТА УКРАЇНСЬКІ ТЕКСТИ

Ви знайдете деякі статті обома мовами – це тому, що це довший або складніший текст, і переклад повинен допомогти вам не загубитися в ньому. В інших місцях текст переважно чеською мовою, але в нижній частині сторінки є словник, за допомогою якого ви зможете легко прочитати статтю. Слова, які ви можете знайти в словнику, виділені жирним шрифтом у статті.



QR KÓDY

Na několika místech v časopise najdete QR kódy – jednoduše odkazy. Které si můžete nastavit v mobilu (je potřeba použít aplikaci pro čtení QR kódů). Odkazují na rozšířenou verzi textu, audio nahrávku nebo doplňující materiály, které ti poslouží k další zábavě s kamarády.


QR-КОДИ



У кількох місцях журналу ви знайдете QR-коди – спрощені посилання, які можна прочитати на мобільному телефоні (потрібно скористатися додатком для читання QR-кодів). Вони посилаються на розширену версію тексту, аудіозапис або додаткові матеріали, які допоможуть веселіше провести час з друзями.

🇺🇦 a 🇨🇪 můžou být parťáci

Chceš být hrdinou? Tím, který umí  nebo  ?

Který umí  nebo  ? Nebo snad zvládne něco

jiného? A co když už hrdinou jsi? Vždyť  do cizí země,



kde  a nikdo nerozumí tobě je  a vyžaduje

hodně síly a hrdinství. Nastoupit do správného 

najít nové , objednat si 

Spousta drobných , které z tebe hrdinu dělají!

A i když jsou hrdinové silní a skvělí, občas i oni potřebují

 a povzbuzení – a právě na to je tenhle 

Můžeš si s jeho pomocí potrénovat češtinu,

zahrát si s kamarády , vyzkoušet si něco nového.

ZLEHKA
ÚVODEM 

Vyznáš se v zimní přírodě?

V přírodě se pořád něco děje – a to i v zimě, když to není tolik vidět. Znáš zimní přírodu i ty?

Орієнтуєшя в зимовій природі?

У природі постійно щось відбувається – навіть взимку, коли це не так помітно. Чи знаєш ти зимову природу?



A Tažní ptáci | Перелітні птахи

Několik ptáků zarmotnělo odletět na jih – najdi je a pošli hezky do tepla!
Кілька птахів забули чи зовсім не хотіли на осідленні – знайди їх і відправ в тепле місце!

- | | |
|-----------------------|---------------------------------|
| 1 žoť (perť) | 2 sojka (trnava) |
| 3 vlaštovka (svetlák) | 4 sykora koňadra (bílomohutník) |
| 5 špaček (střevlík) | 6 vrabec domácí (domovník) |
| 7 čáp (bílomoc) | 8 hyl obecný (obecný) |
| | 9 červeňka (červeňka) |

Ptáci, kteří u nás zůstali, osení krmítka. Zkus ho z kamínky vyrobit!

Птахи, які залишилися у нас, осінь годівницю. Спробуйте зробити це разом з дорослим!

→ skaut.cz/ua/krmitko



B Zimní spánek | Зимовий сон

Studenokrevní živočichové jako šelmy, čelci a mlci v zimě spí – hibernují. Zkus zjistit, která další zvířata na obrázku se ukládají k zimnímu spánku.
Холонокровні тварини, такі як лисиці, трітціки і саламандрки, зимують спати, коли температура у довколишньому середовищі знижується. Спробуй дізнатися, які ще тварини на малюнку впадають в сплячку.

- | |
|-----------------------------|
| 1 jezelek (jezek) |
| 2 netopýr (netopýr) |
| 3 jelen/srnec (jelen/srnec) |
| 4 liška (liška) |
| 5 zajíc (zajac) |

C Větralec | Порушник

Odhalíš strom, který do zimní krajiny patří? Zimní, čím je tento strom vyjimečný a jak by měl vypadat správně. Nakresli ho tak do volného políčka.

Чи знаєш ти назву дерева, яке росте в зимній природі? Зимній, чим це дерево незвичайне і як воно має виглядати правильно. Намалюйте його у вільному місці.

Ка зображення на малюнку і оформи відповідний діляку з лінійкою, С.С.Д.
Малювати окремі цифри із записом "А.С.Д." для творчості на малюнку.

C Zimní rybník | Зимовий ставок

Podají se ti majít schovanou? Kvalita vody známej!

- | |
|------------------|
| 1 šáň (šáň) |
| 2 mláča (mláča) |
| 3 sojka (trnava) |

O ČEM?

Časopis zábavnou formou dětem představí Českou republiku. Pová jim o našich tradicích, oblíbených výletních místech, ale třeba i mýtech a pověstech. Myslíme na to, aby texty děti bavily – jsou ryze praktické, akorát dlouhé a doplněné o zábavné ilustrace. Lehčí texty jsou v češtině, doplněné o ukrajinský slovníček. Náročnější texty jsme rovnou napsali dvojjazyčně.

Švestkové Varenyky

Varenyky jsou tradičním ukrajinským receptem. Co když ale propojíme chutě s českými ovocnými knedlíky a oblíbeným príbinačkem? Ochutnejte sami!

Сливові вареники

Na tento recept použijte tradiční ukrajinskou stravu z Česka, s čerstvými varenicami z fuktovými knedlíky a ovocným príbinačkem (příbinaček).
Смажити!



Postup

1. Mouku, sůl a cukr smíchejte v míse. V roztáhlou přiveďte k varu mléko a máslo (teplota 90 °C), hotké vlijte do mísy a vařečkou vypracujte hladké nelepivé těsto, cca 3 min. Pokud je třeba, přidejte trochu mouky nebo mléka.
2. Švestky rozpujte a vypeckujte, trochu posuďte a nechte osuшат.
3. Těsto zabalte do fólie a nechte v lednici 1 h odpočinout.
4. Vynulujte z balení a rozvlákněte na pomocným vále na tenké pláty cca 2 mm a hrnečkem vykrojte kolečka o průměru asi 8 cm. Kolečka naplňte přílohou švestky, okraje přeházejte a přimáčkněte k sobě. Okraje se těm dobře tvarovat překládáním nebo stýsem vidličky.
5. Vafle ve větším hrnci osolene vody po jednotlivých várkách cca dvě minuty, než vypravte na porcelán. Uvařené vynulujte cedníkem a ihned promažte máslem nebo olejem.
6. Varenyky můžete dát spicet na másle (doporučujeme) nebo ihned podávat spolu s ovocnými knedlíky a príbinačkem. Vše je třeba důkladně posypat skořicovým cukrem a polívat ořivkovým máslem.

Tip

Varenyky si také můžete zamazat a vytušovat kýchání na ně hodit máslo šust.

Varenyky

Mouka	500 g
Mléko	300 ml
Máslo	300 g
Sůl	1 kl
Cukr	1 kl
Švestky	1 kg

6 SUPER RECEPT

© - Karel Doležal

11

11

11



Sepiš vlastní recept v češtině a dej ho českým kamarádům.

Ořivkové máslo

Máslo 250g

Ve větším hrnci rozpustíme máslo. Jakmile začne pění, sřidíme oheň a začneme míchat metlou, tak aby se mléčná bílkovina nepřipalovala, ale pomalu hořela. Jakmile je dostatečně okaramelovaná a máslo začíná o načít vony po ořivkách, hrnce odstavíme a ječol ohněi mícháme. V závislosti na velikosti celý proces trvá asi 20 min.

Švestky • Česko

mouka • sůl • cukr • mléko • máslo • švestky • těsto • vafle • knedlíky • ovocné • příbinaček • skořicový • cukr • ořivkové • máslo • šust

Příbinaček

Zakysaná smetana 30% 150 g
Tvaroh mlčky 150 g
Vanilka/vanilkový cukr 3 pl
Sůl

Zakysanou smetanu vyřadíme metlou do tubeho kotva, zalijeme tvaroh, přidáme špetku soli, vanilku nebo vanilkový cukr a případně decháme medem nebo sirupem.

Příbinaček recept najdete na skaut.cz/uk/recept

7

OBSAH ČLÁNKŮ

Recept ✿ Zvyky a tradice ✿ Pověsti a mytologie ✿
Deskovky ✿ Křížovky ✿ Tipy na výlety ✿ Užitečné appky
do mobilu ✿ Česká příroda ✿ Pokusy na doma ✿ Tipy na
knížky ✿ Práce se svými emocemi ✿ ...

FORMA

→ formát

→ počet stran

→ vazba

→ materiál

20 x 27 cm

52 stran

V1 – sešívaná sponkou

natíraný papír





Neumíš hrát golf?
Discgolf zaručeně zvládneš -
potřebuješ jen létající talíř, volně
prostranství a pár kamarádů.

**DISCGOLF -
TREF JAMKU
LÉTAJÍCÍM DISKEM**

**ДИСК-ГОЛЬФ -
ПОПАДИ В ЯМКУ
ЛІТАЮЧИМ ДИСКОМ**

Не вмiш грати у гольф?
Ти точно зможеш освоїти диск-
гольф. Все, що тобі потрібно -
це літаюча тарілка, відкритий
простір і кілька друзів.

**44 MAKEJ
NA SOBĚ**

Před hrou

Nejříve si domluvíme „jamky“, kam se budeme
diskem trefovat – může jít o prostor mezi dvěma
stromy, dvěma keři, lavička, místo mezi batohy
nebo kruh z lana. Jednotlivé jamky jsou od sebe
vzdálené někdy desítek metrů. Z těchto míst
potom vytvoříme trasu, po které si budeme hrát.
Je nutné se vyhnout řece, vodním plochám, silnici.
Hru můžeme také hrát na hřišti speciálně vytvo-
řeném pro discgolf. (Mapu takových hřišť najdeš
tady: → skaut.cz/UA/discgolf/)



Jak na to?

Před začátkem hry se společně rozcvičíme a roz-
hádáme. Potom začneme se samotným discgol-
fem – našim skautem je házet si společně talíř, aby
disk proletěl všemi jamkami. Pritom se snažíme
dosáhnout co nejmenšího počtu přibírávek. Mů-
žeme si taky počítat, kolikrát nám talíř spadne
na zem. V házení se skládáme a postupnými hody
se dopravujeme od jamky k jamce. Hra končí, až
zvládneme tu poslední.

Další možnosti

Postupně se budeme zdokonalovat a vybírat si ob-
tížnější trasy, které budeme procházet. Zábavné
je také změnit způsob, jakým bude disk procházet
jamkami – někdy musí na místo dopadnout, jindy
ho může chytit další hráč nebo nad jamkou musí
proletět. Ve dvojicích si můžeme dát třeba závod,
kdo z nás projde trasu nejrychleji nebo s menším
počtem hodů.



Словник • Словник
jamka • jamka • místo je • volnost • házet • hodovat •
přibírávk • přibírávk • let • letět • letět • přibít • zapřít •
obstávk • obstávk • zlovd • zlovd • trasa • trasa •
obstávk • obstávk • zlovd • zlovd • trasa • trasa

45

DISTRIBUCE A PRODEJ

Časopis je financován z projektu ECARO/
PCA20225620, který finančně podpořil UNICEF,
a realizován pod hlavičkou Junáka – českého skauta.
Díky tomu časopis je zadarmo, při objednání platíte
jen poštovné. Objednávky jsou možné přes obchod.
skaut.cz nebo přes email na ukrajina@skaut.cz.